

ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN				STUDIERNAS MÅL HELA EXAMEN ELLER EXAMENSDEL/EXAMENSDEL AR	
ANTALET EXAMINA		GE inom konstindustrin		GE inom konstindustrin	
Grundexamen inom konstindustrin (GE): 921 st. Yrkesexamen inom konstindustrin (YE): 111 st. Specialyrkesexamen inom konstindustrin (SYE): 36 st. Yrkesexamen i sameslöjd (YE): 1–4 st. Specialyrkesexamen i sameslöjd (SYE): 0 st. Yrkesexamen för sameslöjdsgesäll (YE): 0 st.		Kompetensområdet för ädelmetallbranschen 39 st. Kompetensområdet för ur- och mikromekanik 24 st. Kompetensområdet för handledningsverksamhet inom hantverk 72 st. Kompetensområdet för metallsmide 21 st. Kompetensområdet för träsnickeri 105 st. Kompetensområdet för restaureringsbranschen 27 st. Kompetensområdet för sameslöjd 4 st. Kompetensområdet för inredningsbranschen 366 st. Kompetensområdet för instrumentbygge 9 st. Kompetensområdet för produkttillverkning 216 st. Kompetensområdet för tapetsering 36 st. Inga uppgifter 1–4 st.		hel examen examensdel/d 9 177 st. elar 921 st.	
ANTAL EXAMENSDELAR		SYE inom konstindustrin		YE inom konstindustrin	
GE inom konstindustrin: 10 098 st. YE inom konstindustrin: 720 st. SYE inom konstindustrin: 153 st. YE i sameslöjd: 9 st. SYE i sameslöjd: 0 st. YE för sameslöjdsgesäll: 0 st.		Kompetensområdet för ädelmetallbranschen 12 st. Kompetensområdet för hantverksarbete 6 st. Kompetensområdet för museiteknik 6 st. Kompetensområdet för restaurering 1–4 st. Kompetensområdet för instrumentbygge 1–4 st. Kompetensområdet för tapetsering 6 st.		hel examen examensdel/d 684 st. elar 36 st.	
Gemensamma examensdelar (GED): 3 033 st.		YE i sameslöjd		SYE inom konstindustrin	
Lokala examensdelar: 363 st.		Kompetensområdet för beklädnad 4 st. Inga uppgifter 1–4 st.		hel examen examensdel/d 153 st. elar 3 st.	
				YE i sameslöjd	
				hel examen examensdel/dela 6 st. r 3 st.	

ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN

Diskussion

Antal avlagda examina

- GE inom konstindustrin: -2,1% sedan 2023
- YE inom konstindustrin: -30,6% sedan 2023
- SYE inom konstindustrin: +44% sedan 2023
- YE i sameslöjd: 1–4 st. fler än 2023
- SYE i sameslöjd: samma som 2023

Antal avlagda examensdelar

- GE inom konstindustrin: -0,2% sedan 2023
- YE inom konstindustrin: -24% sedan 2023
- SYE inom konstindustrin: +24% sedan 2023
- YE i sameslöjd: +200% sedan 2023
- SYE i sameslöjd: samma som 2023

Övriga synpunkter

- Målet för studierna är att avlägga examensdelar för cirka 10 % av det antal för vilka målet är att avlägga hela examen inom branschen. Antalet avlagda examensdelar har minskat från 2023 till 2024. I grundexamen har minskningen varit -2,1 % och i examensdelarna -0,2 %. I yrkesexamina har antalet minskat med -30,6 % i hela examina och med -23,9 % i examensdelarna.
- Avläggandet av specialyrkesexamen inom konstindustrin och dess examensdelar har däremot ökat betydligt från 2023 till 2024. I hela examina +44 % och i examensdelar +23,9 %.
- År 2022 och 2023 avlades ingen yrkesexamen i sameslöjd, men 2024 avlades 1–4 yrkesexamina och 9 examensdelar, medan antalet 2023 var 3.
- Även om yrkesexamen i sameslöjd och alla kompetensområden i yrkesexamen inom konstindustrin inte har avlagts varje år eller prestationssiffrorna varit låga är det ytterst viktigt att utbildning erbjuds och ordnas inom dessa branscher. På så sätt garanteras kompetensen inom de aktuella sektorerna i Finland.

ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN

Diskussion

Antal avlagda kompetensområden

GE inom konstindustrin:

Kompetensområdet för ädelmetallbranschen -32 % sedan 2023

Kompetensområdet för ur- och mikromekanik -14% sedan 2023

Kompetensområdet för handledningsverksamhet inom hantverk +7 % sedan 2023

Kompetensområdet för metallsmide +10 % sedan 2023

Kompetensområdet för träsnickeri +25 % sedan 2023

Kompetensområdet för restaureringsbranschen -52 % sedan 2023

Kompetensområdet för sameslöjd 4 st.

Kompetensområdet för inredningsbranschen +6 % sedan 2023

Kompetensområdet för instrumentbygge +/-0 % sedan 2023

Kompetensområdet för produkttillverkning +0,5 % sedan 2023

Kompetensområdet för tapetsering -33 % sedan 2023

Inga uppgifter 1–4 st.

Övriga synpunkter

- I prestationerna i kompetensområdena i grundexamina inom konstindustrin förekommer vissa stora variationer mellan 2023 och 2024. Förändringar på mer än 20 %:
- Ädelmetallbranschen -32 %
- Träsnickeri +25 %
- Restaureringsbranschen -52 %
- Tapetsering -33 %

Flest avlagda examina inom kompetensområdet för inredningsbranschen 2024. Ökning med 6 % sedan 2023.

Arbetslivskommissionen för konstindustrin, lägesbild 2024

ANORDNANDE AV EXAMINA

ANORDNARTILLSTÅND

GE inom konstindustrin: 60 st.
YE inom konstindustrin: 40 st.
SYE inom konstindustrin: 20 st.
YE i sameslöjd: 1 st.
SYE i sameslöjd: 1 st.
YE för sameslöjdsgesäll: 1 st.

AKTIVA ANORDNARE

GE inom konstindustrin: 47 st.
YE inom konstindustrin: 21 st.
SYE inom konstindustrin: 11 st.
YE i sameslöjd: 1 st.
SYE i sameslöjd: 0 st.
YE för sameslöjdsgesäll: 0 st.

ICKE-AKTIVA ANORDNARE

GE inom konstindustrin: 13 st.
YE inom konstindustrin: 19 st.
SYE inom konstindustrin: 9 st.
YE i sameslöjd: 0 st.
SYE i sameslöjd: 1 st.
YE för sameslöjdsgesäll: 1 st.

ANORDNANDE AV EXAMINA Diskussion

SPRÅKEN PÅ AVLAGDA EXAMINA

GE inom konstindustrin
Finska 852 st.
Svenska 69 st.

YE inom konstindustrin
Finska 108 st.
Svenska 1–4 st.

SYE inom konstindustrin
Finska 36 st.

YE i sameslöjd
Finska 1–4 st.

Språklig och geografisk täckning samt fördelning av prestationer

- Antalet anordnartillstånd och aktiva anordnare har inte förändrats i anordnandet av grundexamina inom konstindustrin mellan 2023 och 2024. Däremot har antalet aktiva anordnare av yrkesexamen inom konstindustrin ökat med en, och antalet utbildningsanordnare för specialyrkesexamina med två.
- Prestationerna i examina/examensdelar koncentreras tydligt till tillväxtcentra (bl.a. Nyland och Birkaland) och stora utbildningsanordnare. Det finns också (lyckligtvis) mindre utbildningsanordnare runt om i landet.
- Den språkliga fördelningen är på samma nivå som tidigare år.
- Grundexamen inom konstindustrin kan endast avläggas på engelska hos en utbildningsanordnare.
- Man kan avlägga GE inom konstindustrin, YE i sameslöjd och SYE i sameslöjd på samiska.

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Fördelning av platserna för yrkesprov

EXAMENSGRUNDERNAS OCH EXAMENSSTRUKTURENS FUNKTION

GE inom konstindustrin

Arbetsplats 45,3 %

Läroanstalt 43,9 %

Arbetsplats + läroanstalt 9,1 %

inga uppgifter 1,7 %

YE inom konstindustrin

Arbetsplats 45,7 %

Läroanstalt 46,6 %

Arbetsplats + läroanstalt 6,5 %

inga uppgifter 1,2 %

SYE inom konstindustrin

Arbetsplats 88,6 %

Läroanstalt 4,6 %

Arbetsplats + läroanstalt 6,8 %

inga uppgifter 0,0 %

YE för sameslöjdsgesäll

Arbetsplats 0,0 %

Läroanstalt 100 %

Arbetsplats + läroanstalt 0,0 %

inga uppgifter 0,0 %

YE i sameslöjd och SYE i sameslöjd

Inga prestationer

Reflektioner över fördelningen av prestationsplatser

- Innehållet i examensgrunderna för grundexamen inom konstindustrin är sådant att det är svårt att genomföra yrkesprov på arbetsplatserna. I stort sett ökar antalet yrkesprov som utförts på arbetsplatser långsamt men jämnt.
- Procenten för yrkesprov som genomförs i arbetslivet i yrkesexamen inom konstindustrin har stigit jämfört med året innan. Procenten yrkesprov som genomförs i arbetslivet är förvånansvärt liten, detta kan påverkas av t.ex. säsongvariationer. Andelen Inga uppgifter har minskat.
- I specialyrkesexamen inom konstindustrin har andelen yrkesprov som gjorts på arbetsplatsen minskat med 10 % jämfört med året innan, men är fortfarande 89 %.

Reflektioner kring hur examensgrunderna motsvarar arbetslivet, hur de fungerar och om examensstrukturen

Förnyandet av examensgrunderna pågår för yrkes- och specialyrkesexamen inom konstindustrin. Kommentarer om examensgrunderna för grundexamen inom konstindustrin har inte framkommit under besöken.

Arbetslivskommissionen för konstindustrin, lägesbild 2024

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Responsenkäter (bedömningsskala 1–5)

STUDERANDERESPONSENS
AVSLUTANDE ENKÄT, YRKESPROV

GE inom konstindustrin 4,5
YE inom konstindustrin 4,7
SYE inom konstindustrin 4,9
(nationellt medeltal 4,6)

RESPONS FRÅN
ARBETSPLATSHANDLEDAREN

GE inom konstindustrin 4,4
YE inom konstindustrin 4,3
SYE inom konstindustrin 4,3
(nationellt medeltal 4,2)

ARBETSPLATSRESPONS

GE inom konstindustrin 4,2
YE inom konstindustrin 4,0
SYE inom konstindustrin 4,1
(nationellt medeltal 4,2)

Respons

Diskussion

Studeranderespons

- År 2024 är medeltalen för studeranderesponsen fortfarande goda, de har till och med stigit från tidigare år i alla examina.
- GE inom konstindustrin: 719 respondenter (svarsprocent 53,2 %).
- YE inom konstindustrin: 79 respondenter (53,2 %).
- SYE inom konstindustrin: 17 respondenter (53,2 %).
- Inga respondenter från examina i sameslöjd.

Respons från arbetsplatshandledaren

- Medeltalen för arbetsplatshandledarenkäten 2024 ser bra ut, medeltalen har till och med stigit jämfört med tidigare år.
- I GE inom konstindustrin svarsprocent 42,2 % (465 arbetsplatser).
- I YE inom konstindustrin svarsprocent 26,3 % (15 arbetsplatser).
- I SYE inom konstindustrin svarsprocent 39,5 % (12 arbetsplatser).

Arbetsplatsrespons

- Medeltalen för arbetsplatsenkäten 2024 ser bra ut, medeltalen har till och med stigit jämfört med tidigare år i grund- och specialyrkesexamina.
- I grundexamen inom konstindustrin medeltal 4,2, svarsprocent 37,1 % (390 arbetsplatser).
- I yrkesexamen inom konstindustrin medeltal 4,0, svarsprocent 44,5 % (11 arbetsplatser).
- I specialyrkesexamen inom konstindustrin medeltal 4,1, svarsprocent 30,8 % (7 arbetsplatser).

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Bedömning av kunnande och förverkligande av tvåpartsbedömningen i yrkesinriktade examensdelar

GE inom konstindustrin
**Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 63,0 %**
Inga uppgifter 0,9 %

YE inom konstindustrin
**Lärare och representant för
arbetslivet (tvåpartsbedömning) 82,3
%**
Inga uppgifter 3,0 %

SYE inom konstindustrin
**Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 93,3 %**
Inga uppgifter 0,0 %

YE i sameslöjd
**Lärare och representant för
arbetslivet (tvåpartsbedömning) 0,0
%**
Inga uppgifter 0,0 %

YE för sameslöjdsgesäll
Inga prestationer

SYE för sameslöjdsgesäll
Inga prestationer

VITSORD I BEDÖMNING AV KUNNANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

GE inom konstindustrin
Medeltal 4,0
Yrkesinriktad examensdel 4,1
Gemensam examensdel 3,8
(nationellt medeltal 3,7)
(Medeltalen beräknas med skyddade tal)

Reflektion kring förverkligandet av tvåpartsbedömningen

- I grundexamen har tvåpartsbedömningen varit oförändrad jämfört med året innan.
- I yrkesexamen har tvåpartsbedömningen ökat med drygt en procent jämfört med året innan.
- I specialyrkesexamen har tvåpartsbedömningen ökat med drygt åtta procent jämfört med året innan.
- I yrkesexamen i sameslöjd har alla yrkesprov bedömts av två lärare.

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Diskussion

Yrkesprov som ordnas vid läroanstalten

- Under besöken har man diskuterat motiveringarna till yrkesprov som genomförs vid läroanstalterna. Enligt utbildningsanordnarna är orsaken t.ex. att arbetsuppgifterna på arbetsplatsen inte lämpar sig för kraven på yrkesskicklighet i examensdelen. Ofta beror detta på att företagen är små. En del av de mångsidiga innehållen i examensdelarna är svåra att genomföra på arbetsplatserna, eller så kan de inte alls visas på arbetsplatserna. Företagen kan inte ge en studerande ansvar för stora kundarbeten. Studerande kan inte designa företagets produkter, så det är inte möjligt att avlägga den obligatoriska examensdelen på arbetsplatsen. Läroanstalten kan ha lämpliga beställningsarbeten från kunder som utnyttjas i yrkesprov. I vissa fall är yrkesproven så stora att de inte kan utföras på arbetsplatsen. Inom vissa delområden inom konstindustrin är det mycket svårt att hitta lämpliga arbetsplatser för att avlägga yrkesprov.
- Dessutom har orsaken varit bl.a. motiveringar med anknytning till särskilt stöd eller studiernas framskridande. Studerandena som intervjuades upplevde att skolan ger goda förutsättningar för att avlägga yrkesprov, eftersom företagen inte nödvändigtvis har utrymme att göra yrkesprov bl.a. för stora möbler.

Planer för bedömning av kunnande

- Under besöken har det konstaterats att planerna i huvudsak är ändamålsenliga och noggrant utarbetade.

Utvecklingsobjekt för utbildningsanordnare

- Säkerställs det att de studerande skaffar sig tillräcklig kompetens vid läroanstalten när gruppens lärare besöker arbetsplatserna?
- Hur tryggas tillräckliga resurser för läroanstalterna (och eleverna) särskilt inom branscher som kräver övning i hantverksfärdigheter (det behövs verkstäder, maskiner, verktyg och apparater) när det fortfarande skärs ner i yrkesutbildningen?
- Trots utbildningar riktade till arbetsplatshandledare är vissa frågor i anslutning till yrkesprov och examensgrunderna okända för arbetsplatshandledarna.
- I yrkesproven fungerar ofta två lärare som bedömare och yrkesprov utförs i viss mån/i stor utsträckning vid läroanstalten. Hur kan man öka antalet yrkesprov på arbetsplatserna och försöka hitta bedömare från arbetslivet för att bedöma yrkesprov som genomförs vid läroanstalten.
- Ersättningen måste kunna betalas ut till utomstående bedömare på samma sätt som tidigare.
- De studerande talar fortfarande om kurser även om de avser en examensdel eller en del av en examensdel eller ett yrkesprov, dvs. terminologin kunde preciseras i vardagen.
- Förklara examensgrunderna för de studerande.

KÄLLOR

Bakgrund

Arbetslivskommissionen har utarbetat en lägesbild av kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömning av kunnande i examina inom sitt område.

Till arbetskommissionernas uppgifter hör att årligen producera information om kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömningen av kunnandet inom den egna branschen (Statsrådets förordning om yrkesutbildning 673/2017).

Källor som arbetslivskommissionen använder

Arbetslivskommissionen har haft tillgång till Utbildningsförvaltningens statistiktjänst www.vipunen.fi. Kvantitativa uppgifter (anordningstillstånd, prestationsuppgifter och responsuppgifter m.m.) har hämtats i början av 2025, och uppdateringar som lagts upp i Vipunen senare inte har uppdaterats i lägesbilden.

De examina som är i övergångsperioden ingår inte i de kvantitativa uppgifterna. I utbildningsanordnarnas anordnartillstånd bestäms utbildningsanordnarnas aktivitet utifrån om utbildningsanordnaren registrerat examens- eller examensdelsprestationer 2024.

I Vipunens rapportbeskrivning: På grund av datasekretess visas antalen 1–4 som gäller personer som värdet "1–4" och antal större än 4 avrundas till närmaste siffra delbar med 3. Medeltalen beräknas med skyddade tal.

Källmaterialet i lägesbildens reflektioner har varit till exempel arbetslivskommissionens besöksrapporter, eventuella utlåtanden om utkast till examensgrunder, planer för bedömning av kunnande samt eventuella begäran om rättelse gällande bedömning av kunnande som gjorts av studerande. Dessutom har man kunnat komplettera reflektionerna med arbetslivskommissionens medlemmars egna observationer.

Arbetslivskommissionens lägesbilder

Arbetslivskommissionernas webbplats och tidigare års lägesuppgifter och lägesbilder finns på Utbildningsstyrelsens webbplats:

<https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/yrkesutbildning/arbetslivskommissioner>

Mer information

Arbetslivskommissionernas sekretariat, arbetslivskommissioner@oph.fi

Työelämätoimikunnat
Arbetslivskommissioner

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN